

Szerkesztőségi Iroda:

Nagybecskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény irásendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szelkülésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 »
Negyedévre ——— 6 »
Egy hóra ——— 2 »
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vas r- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 33. szám.

Hétfő, február 10

A mai ülés.

Nagybecskerek, február 10.

A közigazgatási bizottság mai ülése elé szokatlan érdeklődéssel tekintett a közönség. Az a hír terjedt el, hogy a belügyminiszteri rendelet kapcsán valami izgalmas jelenetekre van kilátás. Akiket azonban ez a kaviár vonzott a zsufolásig megtelt kis ülésterembe, csalódással távoztak. A bizottság a legnagyobb nyugalommal tárgyalta a rendelet egyes pontjait s megtette a megfelelő intézkedéseket.

Volt azonban a mai ülésnek egy figyelemreméltó, érdekes mozzanata is, melyről érdemes bővebben szólni.

A távozó főispán a mai ülés elején bucsuzott el a közig. bizottságtól, melynek részben mint elnök, részben mint alispán és főjegyző majdnem két évtizeden át volt tagja.

A főispán bucsubeszédjére a bizottság nevében Tóth István pénzügyi tanácsos és pénzügyigazgató felelt s mi az alább olvasható beszédet nemcsak szívéllyel hangjánál fogva tartjuk fontosnak és érdekesnek, de azon okon is, mert meggyőzhet mindenkit arról, hogy Rónay Jenő főispán figyelme kiterjedt az adminisztráció minden ágára s épen ő róla, akit napokon keresztül azzal a gyanúsítással hurcolnak meg az egész országban, hogy ő legyezgette a bűnös tisztviselők manipulációját, hogy politikai tekintetből megbocsátott még a sikkasztónak is, épen ő róla azt mondja nyílt ülésben a pénzügyigazgató, kinél hivatottabb férfi pedig e tekintetben nem nyilatkozhatik, hogy csak a főispán segítségével tudott rendet csinálni.

Tóth István nem a frázisok, hanem a tett embere. Allásánál és jelleménél fogva tehát egyaránt becslésreméltó az a nyilatkozat, melylyel a távozó főispánt bucsuztatta. Aki elfogulatlanul képes a dolgokat bíráltni, sokat olvashat ki a pénzügyigazgató mai beszédéből, melyet egyébként tüntető helyesléssel és éljenzéssel fogadott a közigazgatási bizottság.

A mai ülésről következő tudósításunk számol be.

Rónay Jenő főispán a következő beszéddel nyitotta meg az ülést:

Midőn a mai napra összehitt közigazgatási bizottság tagjait szívéllyesen üdvözölném, az ülést megnyitottnak jelentem ki. Méltóztassanak megengedni, hogy a közismeretű eseményekre hivatkozva, a tárgysorozat előtt a tekintetes közigazgatási bizottság tagjaitól, mint annak tizenhat éven keresztül tagja és vezetője, a legutóbbi napok eseményei után bucsut vegyek.

Sem az idő, sem a viszonyok nem olyanok, hogy szívre szóló érzékenyebb bucsu-szót mondjak. Miután öt nappal ezelőtt állásomról való lemondásomat beadtam, ezuttal csak köszönetet mondok önöknek oly hosszú időn át tapasztalt támogatásukért és csak arra kérem önöket, hogy sziveskedjenek engem jó emlékképpen megőrizni. (Éljenzés).

A tekintetes közigazgatási bizottság tudja, hogy a belügyminiszter ő Nagyméltósága a törvény 4. §-a alapján szükségesnek találta a vármegyei adminisztrációnak általánosságban leendő megvizsgálá-

sát. A miniszteri biztos megtévén jelentését, a leérkezett miniszteri rendeletről ki lehet venni a vármegyei közigazgatásra nézve oly lesújtó ítéletet, ami bizonyára meglepő eredményt tüntet elő.

Mi ugyanis a mi ügyforgalmunkból, a hozzánk érkezett panaszokból, fegyelmi ügyekből, a társadalmi érintkezésből alkottuk meg közigazgatásunk képét és ez elöttünk oly megnyugtató vala, hogy éves jelentésünkben a vármegye adminisztrációját meglehetősen előnyös színben tüntettük föl.

Es most a miniszter rendelete bizonyosságot tesz arról, hogy tévedésben voltunk, mert közigazgatásunk nemcsak nem jó, hanem majdnem minden kritikán alul való. Ezért a miniszter a megtorló intézkedések egész sorozatát jelölte meg.

Az én szerény felfogásom szerint a közigazgatási bizottság feladata abban áll, hogy a felderített visszaéléseket részrehajthatlanul, szigorral és a lehető legnagyobb vizsgálatban megállapítsa és ha bármely irányban szüksége merülne föl, a visszaéléseket a legkíméletlenebb megtorlásban részesítse. (Helyeslés)

Vinczehidy Ernő dr. főjegyző pontonként ismerteti ezután a belügyminiszter rendeletét.

Az 1. és 2. pontban dr. Mihálovits Ödön árvaszéki elnök és Poroszkay Béla főügyész ellen rendeli el a miniszter a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot hivatalos kötelességeiknek elhanyagolása miatt. (Mihálovits és Poroszkay elhagyják a termet).

A Mihálovits elleni ügyben a vizsgálat foganatosítására Babics József, Karátsanyi Andor és Jankó Agostont, a Poroszkay elleni ügyben pedig a már előzőleg egy másik ügyből kifolyólag kiküldött Mangold Samu dr., Tóth István és Csávossy Gyula bizottsági tagokat küldték ki a vizsgálat teljesítésére.

3. Tarnay Ferenc ügyét illetőleg a közigazgatási bizottság kiküldi a vármegye alispánját, melléje adván mint bizalmi férfiakat dr. Billitz Béla és dr. Demkó Endre bizottsági tagokat.

4. Semsy Gyula főlevéltárnokot illetőleg ugyanigy határoznak.

Az 5. pont azon tisztviselők ellen intézkedik, kik okai annak, hogy több ügydarab elveszett. A vizsgálatnál az alispán bizott meg Bizalmi férfiak dr. Schlesinger Mór, Szalay József.

Ugyanezen elbirálás alá esik a 6-ik pont, mely azon közegek ellen rendeli el a fegyelmit megelőző vizsgálatot, kik a jarkováci takarékpénztárba kiutalt 32 ezer korona körül szabálytalanságot követtek el.

7. A vármegye főszámvevője ellen elrendelt vizsgálatnál az alispán bizatik meg. Bizalmi férfiak Franz J. L. és Oldal Antal.

8—11. vonatkozólag ugyanezek bizattak meg a számvevők elleni vizsgálatnál.

12. Tolveth Rezső járásorvos vizsgálatával dr. Vinczehidy Ernő m. főjegyző bizatik meg. Bizalmi férfiak: dr. Brájjer Lajos és Paulinyi Samu bizottsági tagok.

13. Czrepaja község bírása ellen,

14. ugyanezen község pénztárosa ellen,

15. Oppova község orvosa ellen a fegyelmi vizsgálat vezetésével Lowieser Imre főszolgabíró bizatik meg. Bizalmi férfiak: Ambrózy Sándor és Doleschall Lajos.

16. A mulasztó községi elöljárók kipuhatolása

lásáról és a fegyelmi vizsgálat megejtésével megbizatik dr. Gyertyánffy Jenő főszolgabíró. Bizalmi férfiak: Bohus Károly és Zatkalik Károly.

17. Alibunár jegyzője Dadics Alajos ellen,

18. Alibunár mulasztó elöljáróinak kipuhatolása után azok ellen,

19. Alibunár II-od segédjegyzője ellen a fegyelmi vizsgálat megejtésével Radonits Gyula főszolgabíró bizatik meg. Bizalmi férfiak: Paulinyi Samu, dr. Hollaender László.

20. A mulasztó mokrini elöljárósági tagok kipuhatolása után a fegyelmi vizsgálat megejtésével Tellecsky főbíró bizatik meg. Bizalmi férfiak Jankó Agost, dr. Grubics Tivadar.

21. Kevi-Szöllös, Számos, V. Szent-Mihály elöljárói ellen megtartandó fegyelmi vizsgálatnál Radonits főbíró, Szerb-Neuzina, T-Szécsány elöljárósága ellen Steinbach Antal módosi főbíró, Orlovát ellen Bielek Antal, Bolgártelep, Keglevichháza, P. Keresztur elöljárósága ellen Hadfy Károly nagyszentmiklósi, Dinyás, Gyülvész, Szerb-Ittebe és Szerb-Szent Márton községek elöljárósága ellenivel Hertelendy Imre párdányi főbíró bizatik meg. Bizalmi férfiak az alibunári vizsgálatnál dr. Kardos Samu, dr. Várady Imre, a módosi főbíró által végzendőhöz Winkler Ignác és Pap Ernő, a szentmiklósi főbíró által végzendőhöz Jurkovic Ottmár és Schreyer Viktor s a párdányi főbíró által végzendőhöz báró Gudenus Béla és Jenovay Zoltán bizottsági tagok.

22. Nagybecskerek r. t. város mulasztó közegeinek kipuhatolásával alispán bizatik meg azzal, hogy a fegyelmi vizsgálatot a szükséghez képest maga vagy a polgármester által hozassa meg.

23. Nagybecskerek végrehajtói elleni vizsgálatnál a polgármester bizatik meg. Bizalmi férfiak: dr. Klein Mór, dr. Annau Ernő.

24. Nagyikinda r. t. város tanácsának mulasztó tagjai kipuhatolása után azok és a városi számvevő ellen. Nagyikinda mulasztó közegei ellen azok kipuhatolása után megejtendő vizsgálatnál az alispán azzal bizatik meg, hogy a fegyelmi vizsgálatot a puhatolás eredményéhez képest maga vagy a városi polgármester által tartsa meg.

26. Poppovics Armand elleni vizsgálatnál a polgármester bizatik meg. Bizalmi férfiak: Várnai Imre, Bayer Alajos.

A 27-dik számtól kezdve oly vizsgálatokról van szó, amelyek már a miniszteri kiküldött ittjártakor vétettek foganatba. Ezen ügyek az alispánál lévén, megsürgöttetnek és illetve azok, amelyekre a rendelet tévesen hivatkozik, mint olyanokra, amelyek csak a kiküldött miniszteri megbizott megkeresésére vétettek foganatba, a jelen rendeletben foglalt anyaggal kibővítettnek.

Nevezetesen:
ad 27, hol a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat már a miniszteri kiküldött megjelenése előtt el volt rendelve.

ad 33, hol a fegyelmi már régebben volt a főispán által elrendelve korteskedés miatt.

ad 35, hol a jegyző ellen szintén folyamatban volt a fegyelmi eljárás, annak anyaga az ezen most jelzett pontokban foglaltakkal bővül, míg a 28., 29., 30., 31., 32., 34., 36., 37., 39., 40., 41. pontokban elrendelt vizsgálat az itt jelzett alapokon sürgősen végrehajtandó.

Ad 38. A Reitter Oszkár nagybecskereki rendőrkapitány elleni ügy már befejezést is nyert a fegyelmi választmányának meg nem felelő határozatával, amely most hivatalból felterjesztetvén, a m. kir. belügyministeriumnál fekszik el.

Ami a kiküldött miniszteri közeg vizsgálatára

után ahhoz vagy a miniszteriumhoz beadott s a közleg. bizottságnak leküldött különböző panaszokat illeti, azokra nézve a következőket rendeli a közleg. bizottság.

A 37. sz. Stanisits-féle panaszok az ügy megvizsgálása végett kiadatnak az alispánnak.

A 38. sz. alatti s az orlováti jegyző elleni névtelen panasz kiadatik az alispánnak, hogy a jegyző ellen, általa már előzőleg folyamatba tett fegyelmi eljárás körében, vegye azokat figyelembe.

A 39. sz. alibunári névtelen feljelentés az ottani volt főbíró ellen folyamatba tett fegyelmi iratokhoz rendeltetik csatoltnak.

A 40. sz. Popovits Zsiva-féle panasz az oppovai jegyző elleni fegyelmi ügyhöz csatoltnak.

A 41. sz. Damján Milutin és Petrovics Panta panasz vizsgálata céljából kiadatik az alispánnak.

Hasonlóképen a 42. sz. Kirch János, Korek András és társai, valamint

a 43. sz. bárányosi névtelen jelentés.

A főispán bucsubeszédére Tóth István pénzügyigazgató a következő lendületes beszédben felelt:

Tekintetes közigazgatási bizottság! Kötelességemnek tartom, hogy azon elnökkel szemben, ki 10 éven át oly lelkesen, egész tudásával, lelke egész odaadásával szolgálta e vármegyét, a bizottság nevében hálás köszönetet mondjak, amikor utóljára vesz részt a bizottság ülésében. (Élénk helyeslés)

Én magam mint pénzügyigazgató végtelenül sajnálom, hogy Rónay Jenő főispán eltávozik a mi körünkől, mert elmondhatom, hogy első sorban ő Méltóságának köszönöm azt, hogy itt rendet tudtam csinálni. Isten éltesse ő Méltóságát Végtelen becsülésem és igaz szeretetem a magán életbe is kísérem fogja.

Lelkes éljenzés követte a pénzügyigazgató szép szavait s ez a lelkesedés bizonyította legjobban, mennyire beszélt a szónok a bizottsági tagok szívéből.

Rónay főispán szívélyes szavakban köszöni meg a váratlan ovációt s arra kéri az urakat, hogy tartsák meg továbbra is baráti jóindulatukban.

A törvényhatósági bizottsághoz érkezett, lapunkban már közölt rendeletet a közigazgatási bizottság egyszerűen tudomásul veszi.

Következett a tárgysorozat, melynek lefolyásáról lapunk holnapi számában hozunk tudósítást.

Az ülésen Rónay Jenő főispán elnöklelte alatt jelen voltak: dr. Dellimanics Lajos alispán, dr. Vinczehidly Ernő főjegyző, Tóth István pénzügyigazgató, Szabó Mihály tanfelügyelő, Faragó József, a pancsovai tanfelügyelői kirendeltség vezetője, Faur Kornél kir. főmérnök, dr. Wiedorn Adolf kir. ügyész, Poroszkay Béla főügyész, Mihalovits Odón árvaszéki elnök, dr. Plechl Szilárd főorvos, Hegedűs János anyakönyvi felügyelő, Babics József, Várnay Imre, Csávósy Gyula, Rónay Ernő, Jankó Agoston, dr. Mangold Samu, Steinitzer Géza és Vinczehidly Izsó bizottsági tagok.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggel 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 1/2 6-tól 1/2 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 1/2 6-ig nyitva marad.

Február 14. A kaszinó közgyűlése.

17. Rendkívüli megyei közgyűlés d. e. 10 órakor

— **Dessewffy Sándor** csanádegyházmegyei püspök, mint igaz örömmel értesülünk, teljesen fölépült huzamosabb ideig tartott betegségéből. A főpásztor ismét személyesen vezeti a kiterjedt egyházmegye kormányzását.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásiügyi m. kir. miniszter Vlaskalics Nimpha okleveles tanítónőt a perlaszi községi elemi

iskolához tanítónővé, Münster Emma okleveles kisdédvönőt a pancsovai állami kisdédvönőkhöz kisdédvönővé nevezte ki.

— **Menetrendünkről.** A város részéről a vasuti menetrend ellen benyújtott emlékiratnak a közel jövőben meg lesz az eredménye. Folyó hó 4 én Budapesten az államvasuti igazgató elnöklelte alatt ugyanis az érdekeltek hozzávonásával bizottsági tárgyalás alá vétetett a város emlékirata, melyet mi annak idején egész terjedelmében közöltünk. A bizottság a kereskedelemügyi miniszternek a menetrendnek következő változtatását javasolta: A Nagybecskerek—Nagykikinda, illetve szegedi vonalon az eddig reggel 7 óra 45 perckor esedékes vonat ezentul reggel 7 órakor fog pontosan beérkezni, mert a vonattalálkozás többé nem Török-Becsén, hanem Melenczén lesz. A délután 4 óra 45 perckor érkezett vonat ezentul Szeged helyett Nagykikindán át fog közlekedni és d. u. 3 óra 30 perckor érkezik. A pancsovai reggeli vonat 7:53 helyett 7 órakor fog érkezni. A verseczi és temesvári eddigi vonatokon kívül 3 új piaci vonat állítottat be. Ezek vasárnap, kedden és pénteken Módosról indítatnak és reggel 6 óra 30 perckor érkeznek és innen 11:30 órakor indulnak vissza Módosra. A keskenyágányú vonalon változás nem lesz. Ha a kereskedelmi miniszter elfogadja a bizottság ezen javaslatát, ugy a város egyelőre meg lehet elégedve ezzel a változással, a mely főleg a város kereskedelmi és piaci érdekeit lesz hivatva előmozdítani. Az új menetrend valószínűleg már f. év április hó elsejével lép életbe.

— **Áthe yezés.** A pénzügyminiszter Schwarz Kálmán zombolyai m. kir. adóhivatali ellenőrt ugyanily minőségben a törökkanizsai m. kir. adóhivatalhoz helyezte át.

— **Kereskedők és a koldusok.** Szombati napon száználmas csapat indul neki a főutca felé. Rongyokkal takart nyomoruságos sorsu emberek ezek, a kiket a könyörület ezen az egy napon valósággal rászabadit a kereskedőkre. Szombati koldusok napja s a koldusok ilyenkor igazi bucsut járnak egyik üzletből a másikra. Ez a dolog sehogy sem kellemetes sem a kereskedőknek, sem a vásárló közönségnek. Grünbaum Arnold ezért most mozgalmat indított a főutca kereskedői között, hogy egy akarattal váltsák meg a koldus filléreket, a mit a város osszon ki a szegényeknek. A mozgalomnak már van is eredménye. A főutcai kereskedők 54 korona havi fizetésre kötelezték magukat, ha a rendőrség megmenti őket a koldusoktól.

— **Temetés.** Tegnap délután három órakor ment végbe özv. Schenkkné, szül. Deutsch Katalin temetése. A megboldogult, kiben Engel Samuné, tekintélyes kereskedő neje édesanyját gyászolja, Bécsben halt meg, a honnan Nagybecskerekre szállították. A temetésen nagy és előkelő gyűzőközség volt jelen, a mely mélyen megindulva hallgatta dr. Klein Mór főrabbi szép beszédét.

— **Negyven év a tanügy szolgálatában.** Ritka szép ünnepet ült a pancsovai áll. főgimnázium tanári kara február hó 4-én. Ekkor töltötte be Tordai György áll. főgimnáziumi igazgató tanárkodásának negyvenedik évfordulóját. Ezen alkalomból a tanári testület rendkívüli értekezletet tartott, melyen az összes hitoktatók is résztvettek és melyre a jubiléus igazgatót különségileg hívták meg. A belépő ősz igazgatót lelkes éljenzéssel fogadták, melynek lecsillapítottával Gyurits Gyula tanár, mint a tanári kar szeniorja üdvözölte az ünnepeltet igen sikerült beszédben. Majd közölte a jubiléussal, hogy a legilletékesebb helyről, dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatási minisztertől is igen hízélgő és elismerő sorok érkeztek, melyekben Tordai György igazgatónak a középiskolai oktatás terén negyven éven át kifejtett fáradságtalan, buzgó és céltudatos működéséért teljes elismerését fejezi ki. A főigazgató üdvözlő sorainak felolvasása után átnyújtotta Wlassics Gyula vallás- és közoktatási miniszternek elismerő levelét és szívélyesen üdvözölte a tanári testület nevében, mely leginkább tudja méltányolni az igazgató kiváló működését a tanügy terén.

— **Eljegyzések.** Istvánfy István pancsovai áll. tanító jegyet váltott Budapesten Breuer Hilda kisasszonynyal. — Philips Mihály temeskubini tanító eljegyezte Kuch Vilma tanítónőt Fehértéplomban. — Pribill Károly eljegyezte Magyarics Irént, Magyarics Lőrinc volt pancsovai városi levéltáros leányát. — Szeller Artur békai kereskedő jegyet váltott Schwan József magánzó leányával Nagybecskereken.

— **Adományok a hírlapíró-szövetségnek.** A vidéki hírlapírók országos szövetségének céljaira a Nagybecskereki Takarékpénztár 50 koronát és Fejér Gyula aradi fűszerkereskedő 15 koronát adományozott.

— **Halálozás.** Toutheni Ferenc nagyszentmiklósi állatorvos a mult vasárnap délután 1 órakor meghalt. Holttestét beszentelés után hétfőn délelőt Nagy Ószre szállították, a hol 4-én délelőt helyezték örök nyugalomra a közönség nagy részvéte mellett.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A nagykikindai ipartestület február 2-án tartotta ez évi rendes közgyűlését saját otthonában, Pavlicsek József elnöklelte alatt. Augusztin Miklós városi főjegyző mint iparh. biztos vett részt a gyűlésen. A jelenlevő tagok nagy száma mutatta legjobban azok érdeklődését. A testület folyó ügyeinek letárgyalása után az elnök indítványára a közgyűlés az eddigi 3-20 kor. évi tagsági díjat leszállította 2 koronára, mi annál is inkább lepte meg a jelenlevők vagy részét, mivel azt hitték, hogy a házépítés által a tagsági díj felemelése lesz szükséges. A tisztújítás a következőképen folyt le: Elnöknek megválasztott közfelkiáltással egyhangulag Pavlicsek József. Az előjáróság a következő: Bártul Láza, Bautz Adolf, Decker Frigyes, Wenninger István, Putits György, Willgermeim Miklós, Kirrer József, Schrubár Tamás, Panaotovits Dusan, Malogajszki Uros, Treift István, Csokovlyev Zsviko Kremer Kristóf, Krágit György, Kimpán Pál, Knezevits Dusan, Fodor Sándor, Löw Imre, Mirkov Milan, Riegelmaier József. Póttag: Herner József, Zamurovits Justin, Radivojevits Joco, Hipp János, Ludescher Ede, Gain Václav. Ellenőr: Reitter Ferenc, Gödl Károly ifj., Koity Szerbia.

— **Krassó-Szörényi Lapok** szerkesztését, az eddigi belső munkatársak: Issekutz Aurél vármegyei főjegyző és Milutinovics János vármegyei tb. főjegyző vették át.

— **Tisztújítás Perjámoson.** Tudósítónk írja: A legnagyobb rendben és esendben, de mégis a közönség nagy érdeklődése mellett választották meg az előjárósági tagokat. Birónak Martin Jakab, albirónak Giehl Mátyaslettek megválasztva. Adópénztárnok Bruch János, községi pénztárnok Reich Miklós lett. Esküdteknek Keller Konrad, Leitz József újból, Bittenbinder Péter pedig első ízben lettek megválasztva.

— **Mátyas király szobra.** Husz év előtt Kolozsvár mozgalmat indított meg, hogy Magyarország nagy királyának, Mátysnak az igazságosnak szülővárosában méltó szobor állíttassék. A szobor költségeit a nemzettől kértük s a biztató reményre elkészült a szobor, mely ma az ércöntőben készen már csak a felállításra vár. Egyelőre ennek útjában áll az a sajnálatos körülmény, hogy a szükséges költségre még mintegy 60.000 korona hiányzik. Kolozsvár közönsége a lehető megette, de kimerült s így kénytelen a magyar haza ama fiahoz fordulni kéré szavával, kik a nagy király emléke iránt való kegyelethöz e célra áldozni készek és képesek. A hazafias adományok vagy közvetlenül vagy pedig bármelyik fővárosi vagy vidéki hírlap szives közvetítésével a Mátyas-szobor bizottsághoz Szvacsina Géza kir. tanácsos polgármester kezeihez, Kolozsvár cim alatt küldendők be.

— **Községi biróválasztás** volt folyó hó 6 án Czernyán és N. Czernyán. Czernyán Tomis Misát és N. Czernyán Schweininger Jakobot választották meg községbirákul. Kunszöllősen f. hó 7-én volt a biróválasztás, a mikor is Loser Pétert választott meg.

— **A szegedi tavaszi tárlat.** A szegedi képzőművészeti társulat agilis és érdemes igazgatója, Erdélyi Béla nagy odaadással készíti elő a tavaszi tárlat sikerét. A beérkezett jelentések nagy száma mutatja, hogy a tavaszi tárlat még nagyobb szabásu lesz, mint az eddig rendezett tárlatok. Legalább erre enged következtetni az eddigi bejelentések nagy száma.

— **Milyen idő lesz?** A szegedi „Meteor“ a maga különös csomópontos teoriája alapján a következő időjelzést teszi közzé: A 6-iki csomópont hatása alatt bekövetkezett a jelzett hidegebb, tagyosabb idő a Szaturnusz, ez a hidegség és bánat bágyadtfényű csillaga ezen alkalommal is hű maradt önmagához. Erre azonban következik Jupiter, Vénus, Mars, Merkur együttállása, a melyek már részben tüzebb, részben hidegebb természetű csillag-bolygók, a melyek így hol segítik, hol semmisítik Szaturnusz hatását, ami a következő napokban fellette változó időjárásit hoz átlagba hideg jelleggel. Hideg jellegű még a 15—16. csomópont.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Kedd: Álarcos bál.
Szerda: „Denevér.”
Csütörtök: „Niobe.”
Péntek: „Sulamith.”
Szombat: „Három pár cipő.”
Vasárnap d. u.: „A kis sőkevény.”
este: „A bor.”

* **Lili.** — **Flórika szerelme.** Hennequin poetikus énekes vigjátékát adták szombaton a városi színházban. Lili kettős szerepében Szepessy Szidi kapott sok tapsot. Énekszámait többször megismételték. Mulatságos figura volt Tukoray Loránd. Úgyesen játszott Szabó Pál, Vadász Lajos és Polgár Béla. — Sokkal zajosabb sikere volt tegnap este Moidován színművének. Flórika szerelme szinte szokatlan nagyszámú közönséget vonzott a színházba, a hol ugyszólván ez volt az első hangulatosabb este. Lévy Margit Flórika szerepében igazán bájos és kedves volt. Zugó taps fogadta, mikor első jelenésében a színpadra lépett s ez az óváció végig kísérte egész játékát. Sok tapshoz jutott a szép Juon, Viola József is. Különösen dalai tetszettek a közönségnek. Tukoray minden mozdulatával derűtséget keltett, a közönség úgy látszik már megszokta kissé különös orgánusát. Egyébként teljesen jó volt az előadás, kielégítő a rendezés. (- n.)

* **A holnapi szünet.** A színház megnyitása óta, holnap lesz az első pihenő napja Földesi társulatának. A színházat tudvalevőleg lefoglalták az álarcosbál számára s így farsang utolsó napján szünetelni fog a társulat. Annál hangosabb lesz maga a színház, a mit a bálra egészen átalakítanak. A földszintet áthidalják, úgy, hogy annak szintje összevág a színpad magaságával. A színpad is teljesen átalakul. Köröskörül páholyokat emelnek, felülről pedig leboltozzák. Az öltözők is hivatást cserélnek: buffét csináltak ott a rendezőség.

KÖZGAZDASÁG.

Takarékpénztári közgyűlések.

- Február 13. „Az istvánföldi takarékpénztár és hitel-egylet mint részvénytársaság” közgyűlése.
- 15. „Az itebeli takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
- 16. „A beodra-karlovai önszegélyző szövetkezet” közgyűlése.
- 16. „A beodra-karlovai takarékpénztár és előleg-szövetkezet” közgyűlése.
- 16. „Az alibunári járási hitelszövetkezet” közgyűlése.
- 23. „A nagyszentmiklósi népbank mint részvénytársaság” közgyűlése.
- 23. „A zichyfalvai takarékpénztár és hitel-egylet mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Március 9. „A kisbirtokosok országos föld hitelintézete” közgyűlése Budapesten.

□ **Bikavásár.** A torontálmezei gazdasági egyesület és a zombolyai gazdakör f. hó 23-án délelőtt 9 órakor Zombolyán a vásártéren díjazással egybekötött piros-tarka bikavásárt rendez, mely alkalommal a földművelésügyi miniszterium által adományozott egy 100, három 50 és tíz 25 koronás díj fog kiosztatni. A vásárra bármely torontálmezei állattulajdonos elővezetheti saját nevelésű 14 hónapot meghaladó pirostarka bikáit. A köztenyésztésre alkalmas pirostarka bikákat a kerületi állattenyésztési felügyelők részben meg fogják vásárolni.

FARSANG.

Farsangi naptár.

Február 11. Álarcosbál a színházban.

— **Zene-est a kaszinóban.** Szépen sikerült estét rendezett szombaton a zenekedvelők egyelete a kaszinóban. A mulatságos programot a zenekar nyitotta meg Rippka Armin karnagy vezetésével. A szép muzsika után Tolveth Oszkár sikerült kuplékat adott elő nagy tetszés mellett, majd Michel és Labiche bohózatát adták: az Idegeseket. Különösen jól játszottak Rippka Gizella, Giffinger Imre, Kupuszárovcics Jenő, Zsiross Elemér és Dölle Jenő. Kiss Arnold hatásos kupléi után a híres lett pocolya-bandát vonultatta fel Bielek Antal a közönség nagy derűtségére. Az estét tánc zárta be. Ott voltak:

Asszonyok: Annau Ernő drné, Ambrózy Lászlóné, Bauer Henrikné, Beller Antalné, Boross Lajosné, Balogh Károlyné, Binder Ist-

vánné, Burget Józsefné, Cocron Miklós drné, Chamilla Antalné, Drudarszky Miklósné, Edelmann Ottóné, Grünbaum Arnoldné, Goldmann József drné, Franz J. L. né, Hermann Gusztávné, Ripka Arminné, Szilágyi Albertné, Stagelschmidt Jánosné, özv. Schwarcz Manóné, özv. Steinbach Antalné, Zsiross Imréné.

Leányok: Annau Emma, Ambrózy Etelka, Bary Margit, Beller Ilonka, Balogh Entike, Brezsovszky Ella, Giffinger Irma, Hertelendy Hedvig, Katóka és Anna (Párdány), Kubány Margit, Gesztesy Tászy, Ripka Gizus, Szmétana Lotti és Emma, Tolveth Leonka, Zachariás Józsa és Mariska.

— **Műkedvelői előadás.** A nagybecskereki munkásképző- és társas-egylet f. hó 15-én, szombaton, a Szabad Lyceum javára tánccal egybekötött műkedvelői előadást rendez saját helyiségében, mely alkalommal Szigligeti népszínműve, a „Cigány” kerül színi. Jegyek előre válthatók az egyleti helyiségben.

— **Hangverseny.** A szerb egyházi dalárda március hó 1-én tánccal egybekötött hangversenyt rendez, melynek műsorát legközelebb közölni fogjuk.

Nyilttér.*

„Torontál” tekintetes Szerkesztőségének

Helyben.

Mély tisztelettel alulírott központi tisztviselők kérjük a tek. Szerkesztőséget, hogy alábbi közleményünknek tisztviselői reputációnk érdekében becses lapjában helyt adni szíveskedjék.

Nagybecskerek, 1902. február 9-én.

A Nagybecskereki Hírlap február 9-iki számában „A főispán lemondása” címe alatt egy vezércikk jelent meg, melyben a többi között a következők foglaltak:

„A torontáli vicinális király, a közgyűlések miniszterileg is elismert omnipotentiája, a szavazási billentyűk országos hírnevű művésze fenyegető hangon utasítja vissza fölöttes hatóságának jogos és alaposan indokolt szemrehányásait és védelmébe veszi azt a tisztikart, amely a pénzkezelés lelkiismeretlenségével, az ügyvitel hanyagságával s a közérdeknek hallatlan negligálásával a vármegyét az anyagi romlás szélére juttatták.”

Alulírott központi pénztárakat kezelők ezen aljas vádat és szemérmetlen kifakadást, amennyiben személyek szerint ki nem jelenti, hogy kire vonatkoztatja, hanem általánosságban fentartja és a központi pénztár személyzetét lelkiismeretlen pénzkezeléssel vádolja, ezennel visszautasítjuk és ez esetben íróját közönséges rágalmazónak nevezzük.

Menczer Lipót,

Torontál vármegye főpénztárosa.

Grünfelder Antal,

főpénztári ellenőr.

Réz Jakab,

megyei gyámpénztáros.

Sándor József,

gyámpénztári ellenőr.

151-11

TÁVIRATOK.

Kihallgatáson.

Budapest, február 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma volt a királlyal kihallgatáson Giffing Vilmos főhadnagy, akit az őszszel Székesfehérvárott egy örült gyalogos azért, mert lefegyverezni akarta, mellbe lötte A király nagyon megdicsérte és a katonai érdemrendet nyújtotta át neki.

A trónörökös Szent-Pétervárot.

Budapest, febr. 10 (A „Torontál” eredeti távirata.) Szent-Pétervárról sürgönyzik: A téli palota hangverseny termében ma este Ferenc Ferdinánd főherceg tiszteletére 70 terítékű díszebéd volt. Miklós császár ezen a következő felköszöntőt mondotta: Boldogan, hogy önt körülünkben láthatom, ő felsége Ferenc József császár és király egészségére és császári fenséged egészségére üritem poharamat. Az udvari zenekar az osztrák néphymnuszt játszotta. Ferenc Ferdinánd fő-

herceg következőleg válaszolt: O felsége Ferenc József császár és király nevében és saját nevemben köszönetet mondok császári feiségednek az épp most mondott szeretetreméltó szavakért. Mélyen meghatva a kegyes fogadtatástól, felségtek egészségére, valamint az egész császári család egészségére emelem poharamat. Ezután a zenekar az orosz hymnuszt játszotta.

Szent-Pétervárról jelentik: Ferenc Ferdinánd trónörökös tegnap délután fogadta az orosz főváros küldöttségét, melynek nevében Kleigels kapitán sőt és kenyeret nyújtott át.

Titkos tanácsosok eskületétele.

Budapest, febr. 10. (A „Torontál” ered. táv.) Cziráky, Erdődy és Vécsey grófok, mint ujonnan kinevezett titkos tanácsosok ma tették le az esküt a király előtt. Az aktusnál Széll Kálmán miniszterelnök, Goluchowsky külügyminiszter és Apponyi Lajos gróf udvarnagy voltak jelen.

Megtámadott mandátum.

Budapest, febr. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) A kuria ma kezdte tárgyalni Darányi Ferenc baksai képviselő mandátuma ellen beadott petíciót. A kérvényezők felekezeti izgatással vádolják Darányit. Döntés csak a napokban várható.

A kalocsai érsek Rómában.

Budapest, február 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kalocsáról jelentik, hogy Császka György kalocsai érsek ma Rómába utazott.

György Elek temetése.

Budapest, február 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Impozáns módon nyilvánult a részvét dr. György Elek temetésénél. Ott volt a politikai, irodalmi, művészeti előkelőségek beláthatatlan sokasága, a számtalan koszoru fedte a ravatalt. Horváth Sándor evangélikus lelkész megható beszédben méltatta az elhunyt érdemeit. Ezután dr. Friedmann Bernát az ügyvédi kamara nevében méltatta az elhunyt kiváló eregyeit. Illyés Bálint az orsz. függetlenségi és 48-as párt megbízásából mondott bucsubeszédet. A temetőben a nyitott sírnál dr. Nagy Dezső bucsuztatta. Rövid ima után aztán sirba helyezték György Elek holttestét. A miniszterek közül megjelentek Széll Kálmán, Széchenyi Gyula, Darányi Ignác, Fejérváry, Apponyi Albert házelnök. A gyomai küldöttséget Barabás Béla vezette.

Körber Budapesten.

Budapest, febr. 10. (A „Torontál” ered. táv.) Körber ma délbén Budapestre érkezett. Az osztrák miniszterelnök részt vesz a tarifa-tárgyalásokban s kedden vagy szerdán visszautazik Bécsbe.

Eihunyt herceg.

Budapest, február 10. (A „Torontál” ered. távirata.) Cannes-ből jelentik: Croy Rudolf herceg, Izabella főhercegnő atyja, meghalt.

Rendjei és gutautítás.

Budapest, február 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Nem mindennapi tragikomikus eset most Bécs város szenzációja. Hőse a nyugoti pályaudvar portása, aki mint most kiderült, a nagyravágyás és hiuság megtestesülése volt. Nagyravágyása különösen a rendjelek iránt mutatkozott. Volt neki ebből mindenfajtaú és rangu, királyokhoz, hercegekhez illő. Ebben pompázott a király előtt is mindég, a kinek végre is feltűnt a dolog. Kutatni kezdték a rendjelek eredetét s kisélt, hogy mind egytől-egyig hamis. Mikor az utolsó-ról is megállapította ezt a rendőrbiztos, a portás elhalványodott s összeesett. Meggütötte a gutautítás. Így adja ezt hírül a táviró.

* Az e rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1902. február 10.

A készárutlet hivatalos árjegyzései.

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	9.35	9.55	80	9.70	9.80
Pestvidéki uj	76	9.30	9.45	80	9.5	9.80
Bánsági uj	76	9.25	9.45	80	0	0
Bácskai uj	76	9.40	9.65	80	0	0
Rozs uj						
" elsőrendű		70-72	7.85	7.90		
" másodrendű			7.70	7.80		
Arpa "						
" takarmány		60-62	6.10	6.20		
" égetni való		62-64	5.75	6.		
" sörfőzésre való		64-66	0	0		
Zab "						
" bányási		39-41	7.35	7.50		
Tengeri ó						
" másnemű			0	0		

Határidő-üzlet.

Budapest, febr. 10. (A nagybecskerek; Lloyd-társulat táv.) Ugy a készáru, mint a határidőüzletben gyenge volt a forgalom; az árak azonban szilárdan tartották magukat. Délben a határidőüzlet jegyzései a következőleg zárultak:

Buza 1902. áprilisra	9.40-9.41
" 1902. októberre	8.41-8.42
Rozs 1902. áprilisra	7.87-7.89
Tengeri 1902. májusra	5.36-5.37
Zab 1902. áprilisra	7.69-7.70

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, hétfő, 1902. február 10 én:
Ujdonság. Itt először: Ujdonság

A vörös talár.

Dráma 4 felvonásban. Írta: Brioux. Ford.: Fábrián István

Személyek:

Vagret, ügyész	Fodor Oszkár
Vagretné	Rónay Hermin
Berta, a leányuk	Szilasi Juliska
Bunerat, a törvényszék elnöke	Török Sándor
Buneratné	Kédas M.
La Bouzule, törvényszéki bíró	Kóhalmi Andor
Ardeuil, alügyész	Szabo Pál
Mouzon, vizsgálóbíró	Mezei Kálmán
A főügyész	Polgár Béla
Az esküdtészi tárgyalás elnöke	Tukoray Loránt
Benoit, írnök	Madas Pista
Mondoudleau, képviselő	Vadász Lajos
Etchepare	Pápai Antal
Yanetta, a felesége	Nickyné Ilona
Etchepare anyja	Palotainé
Bridet	Ivan Sándor
A csendőrmester	Viola József

Történik Mauléonban, egy francia kis városban ma; az 1-ső felvonás Vagretnél, a 2-ik és 4-ik felvonás a vizsgálóbíró hivatal-szobájában, a 3-ik felvonás az esküdtészek egy-meléktermében.

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, kedden, február hó 11 én:

Az álarcosból miatt nincs előadás.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről.

Érvényes 1901. október hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Panosvárról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról: este 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest-Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Panosovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 8 óra 25 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Szeged-Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Karóva-Nagy-Kikindára: reggel 5 óra 58 p.

HIRDETÉSEK.

Csenei járás főszolgabírájától.

698/902. szám.

143-8.3

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Jécsa községében megüresedett segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással a következő javadalmazás van egybekötve:

1. Évi készpénzfizetés 800 korona.

2. A marhajárlatok kiállításából és átírásából eredő jövedelem, mely körülbelül 160 koronát tesz ki évenként és anyakönyvvezető-helyettesé váló kinevezése esetén 40 kor. tiszteletdíj.

Felhivatnak pályázni óhajtok, miszerint eddigi alkalmaztatásukat igazoló szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám f. hó 25-ig nyujtsák be.

Kelt Csenén, 1902. évi február hó 6-án.

U z b a s i c h,
főszolgabíró

Torontálmegye tbcsei járás főszolgabírájától.

1094. l. sz. 1902.

144-8.3

Pályázati hirdetmény.

A törökbecsei járáshoz tartozó Aracs községben elhalálozás folytán üresedésben levő községi szülésznöi állásra pályázatot hirdetek.

A kérdéses állással 280 korona évi fizetés van egybekötve Ezenkívül minden születésnél való segédkezésért 2 korona díj jár. Szegények ingyen kezelendők.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg okmányolt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi február hó 26-ig küldjék be.

A választás Aracs közezházán 1902. évi február hó 28-án délelőtt 10 órakor fog megejteni.

Kelt Török-Becsén, 1902 febr. 3-án.

Herváth Zeitan,
főszolgabíró.

KIADÓ LAKÁS.

A Ferenc József-téren, az első emeleten, négy szoba, fürdőszoba, valamint a szükséges mellék-helyiségekből álló

u r i l a k á s

azonnal, vagy május 1-től fogva bérbeadandó.

Közelebbit Bauer Pál tizletében.

864. kig. sz. 1902.

150-8.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Szerbnagyszentmiklós és Németnagyszentmiklós községből álló Szerbnagyszentmiklós székhelyvel rendszeresített állatorvosi kör elhalálozás folytán megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek. A körállatorvos fizetése 800 korona és a községi és körállatorvosi állások szervezéséről szóló megyei szabályrendelet 10. és következő szakaszaiban megállapított mellékjövedelemről és huszemle után járó körülbelül 1000 koronából áll. A körhöz egy uradalom tartozik, az ott nyerendő valószínű mellékjövedelem 200 korona.

Felhivom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. és az 1888. évi VII. t.-c. értelmében felszerelt, eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló pályázati kérvényeiket hozzám 1902. évi február hó 23-ig annál inkább nyujtsák be, mert a későbbben beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom

Nagyszentmiklóson, 1902. február hó 3-án.

Hadfy Károly,
főszolgabíró.

523. kig. sz. 1902.

145-8.3

Árlejtési hirdetmény.

A folyó évi január hó 22-én megtartott árlejtés sikertelen maradván, amennyiben az elfogadott vállalkozó Heinrich A. és fiai verseci cég szakavatottságát igazolni nem képes, a Dolován emelendő emeletes iskolaépület építésének kiadására és a szükséges építési anyag szállításának biztosítására újabb árlejtés 1902 évi február hó 26-ika délután 6 órakor határidővel kiiratik.

Az árlejtésen csakis igazolt szakemberek vehetnek részt, kik a 45433 kor. 90 fillér kiküldési ár 5% át, illetve 2271 koronát készpénzben vagy óvadékképes papírokban, bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a fenti határidőig alulírott előjáróshoz beadhatják.

Utóajánlatok nem fognak tekintetbe vétetni.

Az ajánlatok felett a folyó hó 27-én d. e. 9 órakor tartandó közgyűlés fog határozni.

A tervek, költségvetés és feltételek a hivatalos órák alatt ezen előjárósnál megtekinthetők.

Dolova, 1902. évi február hó 4-én.

Dolova község előjárósága:

Manojlovics György, Petrovics Mihály,
közs. jegyző. közs. bíró.

Egy nagy ruha-mángorló

azonnal eladó.

118-x 8

Bővebbet a kiadóhivatalban.

KIADÓ LAKÁSOK.

Egy két utcai, két udvari szoba, konyha, eselédzsoba és mellék-helyiségekből álló lakás május 1-től kiadó. Lakbér évi 640 korona. Melencei-utca 389.

Kiadandók továbbá a következő lakások Melncei-utca 445. sz. házban május 1-től:

1. Udvari két szoba, zárt folyosó, konyha és mellék-helyiségek Lakbér évi 300 korona.
2. 3 szoba, konyha, mellék-helyiségek. Lakbér évi 440 korona.

Felvilágosítást ad **Benkovich Mihály,**
gyógyszerész.

149-32